

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

est de gratiâ Dei, propter Christum, estque iuge convivium, Prov. 15. v. 15. & ejusmodi gaudium, quod nullis afflictionibus interrumpi potest, sed talis gloriatur in tribulationibus, sciens, quod tribulatio patientiam operatur &c. Rom. 5. v. 3. Hoc gaudium qui sentit, gustat virtutes seculi venturi, Hebr. 6. v. 6. nec multum recordatur dierum vitæ suæ, ed quod Deus occupet gaudio cor ejus, Eccles. 5. v. ult.

Verum, sive interno seu externo gaudio fruamur, ex parte tantum gaudemus, 1. Cor. 13. v. 10. quo contentos nos esse oportet, donec succedat gaudium æternum, quod nunquam auferetur à nobis, Joh. 16 v. 23. nempe gaudium super omne gaudium, vincens omne gaudium, extra quod non est gaudium, Augustino dicente, Esa. 65. v. 14. Quod si igitur gaudio externo minus frui potes, sed cibarum pane lacrymarum, & potaris lacrymis copiosè, Psal. 80. v. 6. verbum Dei sit tibi in gaudium, & in lætitiâ cordis tui, Jer. 15. v. 16. Gaude, quod nomen tuum scriptum in cælis, Luc. 10. v. 20. Gaude, quod ad vitam æternam electus es, ante constitutionem mundi, Eph. 1. v. 4. Exulta, cum Mariâ in Deo, salutari tuo, Luc. 1. v. 47. Lætare in Spiritu Sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ, Eph. 1. v. 14. & testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei, Rom. 8. v. 16.

Qui hoc gaudio interno præditus est, lætari potest, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis, quin & in ipsâ morte, 2. Cor. 12. v. 10. & certus est, quod post hanc vitam venturus sit ad æternam beatitudinem, ubi non ultra audietur vox fletus & vox clamoris, Esa. 65. v. 19. sed lætitiâ sempiterna erit super caput eorum; gau-

dium & lætitiâ obtinebunt, & fugiet dolor & gemitus, Esa. 35. v. ult.

Interea servi Domino in timore, & exulta ei cum tremore, Psal. 2. v. 11. Nam, beatus, qui semper est pavidus, Prov. 28. v. 14. bravium nondum comprehendimus, 1. Cor. 9. v. 25. ideo cum metu & tremore salutem nostram operemur, Phil. 2. v. 12. valde solliciti, si participes Christi effecti sumus, ut initium substantiæ usque ad finem firmum retineamus, Hebr. 3. v. 14.

De Secundo.

Sequitur *Medela triplex*, quæ fuit
I. *Ex lapidis remotione.* Respicientes enim viderunt, revolutum lapidem, erat quippe magnus valde. Hinc apparet, quod Deus fideles suos non pariat tentari supra id, quod possunt, 1. Cor. 10. v. 13. sed in mediis angustiis, quando res desperata videtur, revolvit lapidem, ut respirare possint: Non enim repellet in sempiternum Dominus, Thren. 3. v. 31. 33.

Nostrum est in omnibus adversitatibus expectare cum silentio salutare Dei, ipse faciet, Psal. 37. v. 5. 2. Cor. 4. v. 17.

II. *Ex Angelicâ Concione:* Jesum, inquit, quæritis Nazarenum, crucifixum, surrexit, non est hic.

Quod si Christus surrexit, à peccatis redempti sumus, Mors enim stipendium peccati, Rom. 6. v. 23. sicut igitur Christus propter delicta nostra traditus est: sic & resurrexit propter justificationem nostram, Rom. 4. v. ult.

Nisi resurrexisset, adhuc essemus in peccatis nostris, 1. Cor. 15. v. 18. quia vero surrexit, chirographum, quod adversus nos erat,

erat, deletum, Col. 2. v. 14. nihilque condemnationis est, in iis, qui in Christo Jesu sunt, Rom. 8. v. 1.

Si Christus surrexit, metu Diaboli soluti sumus, dissolvit enim opera ejus, 1. Johan. 3. v. 8. & in sanguine testamenti sui fideles suos emisit de puteo, in quo non est aqua, Zach. 9. v. 11. Unde ipse ait: Mortuus fui, & ecce! sum vivus. Apoc. 1. v. 18.

Si Christus surrexit, mortem quoque non pertimescimus, quem Christus absorpsit in victoriam, Esa. 25. v. 8. & licet à temporali morte immunes non simus, attamen nos non retinere poterit, sed die ultimo evomet nos, ut Balæna Jonam, Jon. 2. v. 11. ibi incorruptibiles è tumulis nostris prodibimus, 1. Cor. 15. v. 43. & erimus sicut Angeli Dei in cælo, Matth. 22. v. 30.

Lati itaque morte nos invadente mundo valedicere, & cum Jobo dicere possumus: Scimus, quod Redemptor noster vivit, Job. 19. v. 25.

Jacob amisit filium Joseph in habitu pastoralis, & recepit eum in veste Principis, Gen. 37. v. 14. c. 46. v. 30.

Ita jam nos præditi sumus corporibus humilibus, Phil. 3. v. 21. & mortalibus, 1. Cor. 15. v. 35. corporibus peccati & mortis, Rom. 7. v. 24. sed ibi configurabimur corpori claritatis Christi, Phil. 3. v. 21. semper cum eo in æternâ gloriâ futuri, 1. Theff. 4. v. ult.

III. Ex speciali Petri mentione. Ite, inquit Angelus, dicite discipulis ejus, & Petro. Petrus graviter, Dominum suum ternâ vice abnegando, deliquerat, hinc magno mœrore perturbatus amarè flebat: sed jam salutari erigitur solatio, quod non abjiciendus, sed cum Christo in gratiâ, ejusdemq; discipulus sit mansurus.

Quod si & vos cum Petro, vel illo gravius peccastis, ne desperetis, Vos mei! sed revertimini ex animo dolentes, & in gratiam recipiemini. Memor enim est Jesus vestri, in manibus suis descripsit vos, ut nunquam obliviscatur vestrum, Esa. 49. v. 16. Sicut igitur hic Petrus per Angelum resurrectionem ei annunciando, confirmavit, ne in peccatis suis desperaret: Sic idem adhuc hodiè facit per Angelos suos, h. e. Ecclesiæ ministros, uti appellantur, Esa. 33. v. 7. Malach. 2. v. 7. & passim.

Quando enim peccatori ob peccata anxio & verè dolenti hæc verba suggeruntur ab animarum Pastore: Confide filii, confide filia! remittuntur tibi peccata tua, Matth. 9. v. 2. idem id est, ac si Dominus per Angelum, vel per seipsum Absolutionem ei annuñciasset. Quæcunque enim solveritis in terrâ, erunt soluta & in cælo, Matth. 18. v. 18. idcirco hæc gratia minimè aspernanda erit, qui enim spernit, non hominem spernit, sed Deum ipsum, 1. Theff. 4. v. 8. cui placuit per stultitiam prædicationis salvos facere credentes, 1. Cor. 1. v. 21.

Angelos lapsos catenis noctis detractos in Tartarum, tradidit cruciandos, in judicium reservare, 2. Petr. 2. v. 4. Nos verò, qui tamen & ipsi spontè à Deo descivimus, facit Deus indes bonæ spei, quod daturus sit locum in peccatis penitentia, Sap. 12. v. 19. Hæc viscera misericordiae Dei nostri sunt, in quibus visitavit nos Oriens ex alto, Luc. 1. v. 79.

Propterea nemo desperet, licet iniquitates multiplicatæ sint super capillos capitis sui, Psal. 40. v. 14. sive arenam maris exsuperent, Orat. Man. v. 2. Misericordia ejus major adhuc est, ita ut nec minuere, neque adjicere possis, Sir. 18. v. 5. Non enim posuit

nos in iram, fed in acquisitionem falutis,
1. Theff. 5. v. 9.

De Tertio.

Reflat *Cautela*, quæ tribus abfolvitur
Regulis, quarum

1. *Feflum decentior celebra.* Exemplo funt
piæ hæ mulierculæ, in quibus apparet,

1. *Insignis pietas.* Sabbatho enim quiefce-
bant, juxta præceptum Dei, Exod. 20. 8.
Idem nos faciamus. Fefla enim folennia
non ideò inftituta funt, ut in delitiis, cra-
pulâ aut ebrietate transigantur, ut hodiè
perversus mós invaluit: fed in æde Domini
conveniamus oportet, laudantes & cele-
brantes Dominum pro beneficiis nobis
exhibitis, quæ decora & jucunda laudatio
eft, Pfal. 147. v. 1. placetque Deo super ju-
vencum, cornua producentem & ungulas,
Pfal. 69. v. 32. quando verò feftivitates
Dei in peccatis tranfiguntur, ad gravem
Deus hoc ipfo iram provocatur, ut con-
vertat feftivitates in luctum, & cantica in
planctum, Amos 8. v. 10.

2. *Singularis animofitas.* Hâc in parte
Apoftolis palmam præripiunt, qui meti-
culofi latibula quæfiverât, & conclavi fele
incluferant, nec prodire audebant, ad re-
furrectionem Chrifti indagandam, quam
tamen ipfis Servator clarè prædixerat. Sic
nullum periculum illæ verentur, fed ani-
mofe ad fepulcrum pergunt. Hæc fidei
narura eft, ut in Chrifto non offendatur,
nec periculum ullum fugiat, quod oboriri
poffit. Qui enim crediderit, non feftina-
bit, Efa. 28. v. 17. fed novit fibi pro Chri-
fto donatum effe, ut non folùm in eum
credat: fed etiam pro illo patiat, Phil. 1.
v. 29. quod & Chriftianus nunquam aver-
ferur: fed fpe gaudeat, & in tribulatione pa-

tiens effe perfeveret, Rom. 12. v. 12. juxta
illud: Credidi, propter quod locutus
fum, Pfal. 116. v. 10.

3. *Conjuncta unanimitas.* Unum enim
illis erat cor, & unus affectus: quod huic,
& illi placebat. Id eft, humero uno fervire
Deo, Soph. 3. v. 9. Idem nobis quoq; imi-
tandum. Quando enim Servator nofter
pacem apprecatur nobis, Joh. 20. v. 19 hoc
ipfo non modò conscientiam noftram pa-
caturus, fed & fimul graviter nobis impe-
raturus eft, ut inquiramus pacem, & mutuo
perfequamur eam, Pl. 34. v. 15. Matt. 5. v. 9.

4. *Tempeftiva fedulitas.* Somnum enim
profligantes, cum ipfo diluculo, ante Solis
ortum itineri fe accingunt. Id nofter quo-
que officii eft. Studio non pigri fimus,
Rom. 12. v. 11. Imprimis in rebus falutem
noftram concernentibus, fomnum pecca-
torum & fecuritatis abigamus, ut manè
furgamus. Pœnitentia quippe fera, rarè
eft vera, ficut in tota facrà Scripturâ nul-
lum exemplum occurrit, nifi latronis, in
ipfo vitæ articulo pœnitentiam agentis,
Luc. 23. v. 43. id verò neutiquam in imita-
tionem trahendum, fed potius falutare Si-
racidis confilium amplectendum; Ante
languorem humiliate, & in tempore pec-
catorum oftende conversionem tuam,
Sir. 18. v. 21. 26.

5. *Rara liberalitas.* Non enim parcent
fumtibus emendis aromatibus, quibus
Dominum ungant. Nam ubi cor fincerum
eft, ibi haud inviti largimur de facultatibus
noftis, ad confervationem cultus divini,
& egenorum indulgentiam, ita ut fi mul-
tùm nobis fuerit, abundanter tribuamus:
fin exiguum, etiam hoc libenter impertiri
ftudeamus, Tob. 4. v. 9. Hilarem enim da-
torem diligit Deus, 2. Cor. 9. v. 7. Hoc fra-
grans